

Fiskeri- og kystdepartementet
Postboks 8118 Dep
0032 OSLO

Dato: 10.09.2013

Deres ref
13/532

NOU rapport 2013:8 «Med los på sjøsikkerhet - Høringsuttalelse

De kommunale havnene i Horten, Moss og Borg utgjør Havnealliansen, og tilrettelegger våre terminaler for omfattende sjørelatert virksomhet med stor lokal, regional og nasjonal samfunnsnytte. Sjøtransportens konkurransekraft er avhengig av gode og rettferdige rammebetingelser, og havnens kostnader sammen med statlige avgifter utgjør store utgifter for sjøtransportnæringen. Havnene utfordres gjennom politiske utspill og havne- og farvannslovens regler til å effektivisere, særlig gjennom forventede effekter av havnesamarbeid. Vi mener selv vi er på god vei til å levere og utfordrer staten til også å vise større vilje og handlekraft for å se kritisk på egne tjenester og hvilke kostnader som påtvinges sjøtransporten.

Havnealliansen anser oppdraget til losutvalget som viktig og riktig, og mener utvalget har levert en grundig og god vurdering. Lostjenesten vil fortsatt være viktig for en god og sikker sjøtransport, men også denne sikkerhetstjenesten må tilpasses samfunnsutviklingen med positiv kvalitetsheving i andre sikkerhetssystemer. Staten fremhever selv VTS, AIS og mer moderne navigasjonsinfrastruktur som viktig og nyskapende, men uten at det er blitt noen endringer i lostjenesten som følge av dette.

Havnealliansen velger å fokusere på noen viktige forhold som er av særlig relevans for våre brukere, og vil utover dette vise til høringsuttalelse fra KS Bedrift Havn for utfyllende vurderinger av andre forhold ved lostjenesten og VTS.

Losplikt knyttes etter vårt syn for sterkt til en gitt båtstørrelse og hva denne befarter. Det kan være stor forskjell på fartøy av samme lengde hva angår sjødyktighet, manøvrerbarhet og moderne støttesystemer på broen. Dette mener vi kommer for lite fram i forslagene til losplikt, og bør i større grad tillegges vekt ved generelle lospliktsregler og utstedelse av farledsbevis. Utvalgets forslag om en inndeling i tre farledsbevisklasse er som utgangspunkt en god forbedring som vi i utgangspunktet støtter, men tar ikke inn forskjellen i ulike fartøys utrusting og systemer ut over ECDIS.

Utvalget foreslår en flytting av losbordingsfeltet fra Store Færder til området ved Bastøy, sør for fergetraseen i riksvei 19 Horten - Moss. Utvalget konkluderer med at dette tiltaket sammen med en styrking av trafikkovervåkingen og navigasjonsveiledningen for området, vil gi en forsvarlig trafikkavvikling og en kosteffektiv tjeneste. Havnealliansen mener dette forslaget er riktig, og egentlig er overmodent for iverksettelse. Tidligere forslag om det samme ble lagt bort av fagdepartementet av årsaker som ikke hadde faglig begrunnelse. Resultatet er unødvendig ressursbruk av kvalifiserte losere som bruker tiden på å lose fartøy i åpent farvann, en unødige omfattende tilbringertjeneste til og fra Færder og dertil høye kostnader for rederier. Havnealliansen forventer at dette er en endring som har høyeste prioritet i oppfølging av losutvalgets innstilling. Vi kan ikke se at en slik endring skal ha noen konsekvenser for risikobildet i fjorden da farvannet er åpent helt fram til terminaler i både Moss, Horten og langt inn mot havner i Drammen og Oslo.

En flytting av losbordingsfelt kan forslagsvis resultere i samarbeid mellom Kystverket og Havnealliansen om tilbringertjeneste som ytterligere kan effektivisere lostjenestens kostnader og statens beredskap for isbryting m.v.

Havnealliansen vil også peke på dagens regler om bruk av los ved forhaling av lospliktige skip i havn. Forhaling langs kai eller mellom kaiavsnitt er normalt helt ukompliserte operasjoner som kan ivaretas av skipets kapteinen eller styrmann, i samarbeid med maritimt personale i havnene.

De store ressursene som er lagt i mange trafikksentraler langs kysten bør utnyttes bedre for å komplettere og dels erstatte krav til bruk av los. Tiden bør være moden for å bemanne sentraler med sertifiserte losere som kan forestå rådgivning og myndighetsutøvelse utover dagens trafikksentraltjeneste.

Sjøtransporten til og fra havner i Oslofjorden står for langt høyere brukerbetaling for lostjenesten enn de reelle kostnader. Både av årsaker som er nevnt over, men i særdeleshet for å dekke underskudd i andre deler av landet. Slik form for kryssubsidiering mener vi er uheldig for sjøtransportens konkurransekraft, og bidrar sterkt til den økte konkurransen vi ser fra veitrafikk. Staten må rette opp slike uønskede effekter av sin prispolitikk, og gjennom rettferdig brukerbetaling og like rammevilkår bidra til at vi kan snu transportmiddelfordelingen fra vei til miljøriktig og sikker sjøtransport.

Havnealliansen imøteser rask og god oppfølging av losutvalgets mange gode innspill til mer effektiv lostjeneste.

Med hilsen

Roar Johansen (sign)
plan og utredningsleder